

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра терапевтичних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕРМАТОЛОГІЯ, ВЕНЕРОЛОГІЯ»

Спеціальність 222 «Медицина»

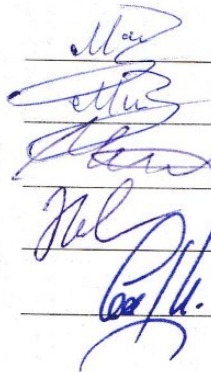
Розробник

Завідувач кафедри розробника

Гарант освітньої програми

В.о. директора інституту

Начальник НМВ

Максим ЗАК

Максим ЗАК

Микола КЛИМЕНКО

Наталія ТЕРЕНТЬЄВА

Сергій ШКІРЧАК

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Дерматологія, венерологія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Медицина	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	4 рік	
Навчальний рік	2024 - 2025	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	8 й	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура курсу: – лекції – практичні заняття – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	10	-
	30	
	50	
Відсоток аудиторного навантаження	Аудиторне навантаження - 44,4%, СРС - 55,6%%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Диференційний залік	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія» є формування системних медичних знань, вмінь та навичок діагностики шкірних та венеричних захворювань. Передбачається, що оволодіння знаннями стосовно основних клінічних ознак шкірних та венеричних хвороб дасть можливість лікарю загальної практики) вчасно розпізнати такі хвороби та спрямувати пацієнта до лікаря-дерматовенеролога. Обізнаність стосовно проявів венеричних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом (ВІЛ-інфекція, гепатити В і С, папіломовірусна інфекція та інші) є важливою складовою професійної підготовки лікаря загальної практики, а знання профілактичних заходів щодо зазначених хвороб є обов'язком лікаря будь-якої спеціальності та спеціалізації.

Основними завданнями дисципліни «Дерматологія венерологія» є вивчення:

- основ теоретичної дерматології (анатомічна та мікроскопічна будова шкіри і слизових оболонок, фізіологія та патологія шкіри, основи клінічної фармакології для лікування шкірних хвороб);
- основних клініко-діагностичних ознак розповсюджених шкірних хвороб, їх профілактики та лікування;
- особливостей клінічного перебігу специфічних інфекцій (у т.ч. лепри, туберкульозу), венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції та інших інфекцій, що передаються статевим шляхом.

Компетентності та програмні результати навчання

Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 7. Здатність працювати в команді. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії. 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою. 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і
--------------------------------	--

	свобод людини і громадянина в Україні. 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. □
Спеціальні (предметні, фахові) компетентності	1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань. 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань. 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань. 7. Здатність до діагностування невідкладних станів. 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги. 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій. 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм. 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я. 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами. 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.
Програмні результати навчання	1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності. 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення

	професійних задач у сфері охорони здоров'я. 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання. 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2). 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта. 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2). 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2). 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу. 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під
--	---

	контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи. 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами. 11. Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами. 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем. 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування. 16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі. 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів. 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення. 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я. 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення. □
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

Розділ 1: Пропедевтика дерматовенерології. Папульозні дерматози.

Актуальність теми: Знання анатомії і фізіології нормальної шкіри і можливих патоморфологічних змін її при різних дерматозах дозволяє глибше представити особливості перебігу захворювання і призначити обґрунтоване лікування хворого. Окрім того, клініко-патогенетичний напрям є основою розпізнання та лікування шкірних хвороб, багато з яких є частковим відображенням загальної соматичної патології. Тому при обстеженні хворого дуже важливо не тільки встановити характер висипу, а також провести послідовне обстеження органів та систем з метою встановлення зв'язку соматичної патології з ураженням шкіри. Загальна мета: Вивчення анатомії нормальної шкіри, її придатків та основних фізіологічних функцій. Уміти на підставі патогистологічних критеріїв диференціювати елементи висипу. А також, уміти обстежити дерматологічного хворого, визначити морфологічні елементи висипу, описати осередок ураження.

Розділ 2: Піодермії та паразитарні та інфекційні хвороби шкіри.

Актуальність теми: Вірусні захворювання шкіри є досить розповсюджені. Кількість нозологічних форм вірусних захворювань шкіри у одного пацієнта в середньому складає більше 2-х. Вірусні захворювання шкіри часто є небезпечними як для здоров'я самого пацієнта так його оточення. Лікарі всіх спеціальностей повинні добре знати клінічні прояви, діагностику та принципи лікування бульозних дерматозів і вміти своєчасно виявити симптоми вірусних захворювань шкіри та видимих слизових оболонок, грамотно провести курацію хворих з вірусними, бульозними захворюваннями шкіри.

Розділ 3: Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок.

Актуальність теми: через значну поширеність дерматомікозів серед населення, епідеміологічну небезпечність деяких з них, складність лікування хронічних та торпідних форм, профілактики їх виникнення та рецидивів, - курація пацієнтів з мікозами має ряд особливостей. Лікарі всіх спеціальностей повинні добре знати особливості курації пацієнтів з мікозами; грамотно провести курацію таких хворих.

Розділ 4: Механізми розвитку психогенних шкірних захворювань в умовах воєнних дій.

Актуальність теми: Воєнні дії супроводжуються значними психологічними травмами, стресом, страхом, що безпосередньо впливають на фізіологічні процеси в організмі, в тому числі на стан шкіри. У воєнних умовах доступ до кваліфікованої медичної допомоги може бути обмежений, що ускладнює діагностику та лікування психогенних шкірних захворювань. Незважаючи на актуальність проблеми, кількість наукових досліджень, присвячених психогенним шкірним захворюванням в умовах воєнних дій, є обмеженою.

Розділ 5: Алергодерматози та бульозно-везикульозні захворювання шкіри.

Актуальність теми: Загальне поширення алергодерматозів серед населення обумовлені (нейро-імуновегетодистофічні, інфекційно-алергічні та метаболічні техногенними та іншими чинниками), їхній хронічний перебіг з тенденцією до поширення, розвитку ускладнень які можуть загрожувати життю хворого або, сприяти стійкої втраті працездатності обумовлюють необхідність знання студентами клініки,

діагностики, лікування та профілактики.

Розділ 6: Загальна характеристика (класифікація) хвороб, що переважно передаються статевим шляхом. Сифіліс та його клінічні прояви.

Актуальність теми: через досить значну поширеність сифілісу серед населення, своєрідність його клінічних проявів та ускладнень, складність його лікування та профілактики, - курація пацієнтів з третинним та вродженим сифілісом має ряд особливостей. Лікарі всіх спеціальностей повинні добре знати особливості курації пацієнтів з третинним та вродженим сифілісом; грамотно провести курацію таких хворих.

Розділ 7: Гонорея та негонорейні уретрити. Дерматологічні аспекти ВІЛ-інфекції.

Актуальність теми: Гонорея, хламідіоз, трихомоніаз, бактеріальний вагіноз надзвичайно поширені захворювання серед осіб фертильного віку (20-40 років). З кожним роком збільшується кількість хворих на ускладнені, хронічні форми цих захворювань. Хламідіоз є фактором, який знижує якість життя хворих, може бути причиною інвалідності.

Розділ 8: Захист учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Практичні навички.

Структура навчальної дисципліни:

Тема	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Індивідуальна робота
Розділ 1. Пропедевтика дерматовенерології. Папульозні дерматози.				
Тема 1. Анатомія, гістологія та фізіологія шкіри людини. Елементи шкірної висипки та методика огляду та обстеження пацієнтів з шкірною патологією. Псоріаз. Червоний плоский лишай. Діагностика, диференційна діагностика, клінічний перебіг, лікування.	2	4	8	-
Разом за розділом 1	2	4	8	-
Розділ 2. Піодермії та паразитарні та інфекційні хвороби шкіри.				
Тема 2. Піодермії. Паразитарні хвороби шкіри: короста, педикульоз, демодекоз. Принципи їх диференціювання, профілактики та лікування.	1	4	6	-
Разом за розділом 2	1	4	6	-
Розділ 3. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок.				
Тема 3. Кератомікози та мікози стоп. Трихомікози: мікроспорія, трихофітія, парша. Клінічні прояви, лабораторна діагностика, терапія та профілактика. Курація №1.	-	4	6	-
Разом за розділом 3	-	4	6	-
Розділ 4. Механізми розвитку психогенних шкірних захворювань в умовах воєнних дій.				

Тема 4. Психодерматози як наслідок воєнної травми: клінічні прояви та підходи до лікування (трихотиломанія, алопеція ареата, ексориційне акне, стрес-індукована екзема). Нейроімунологічні механізми. Роль мікробіому шкіри.	1	2	2	-
Разом за розділом 4	1	2	2	-
Розділ 5. Алергодерматози та бульозно-везикулярні захворювання шкіри.				
Тема 5. Алергодерматози. Клініка та лікування. Практичні навички з написання учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Бульозні дерматози. Вірусні дерматози. Курація №2.	2	4	6	-
Разом за розділом 5	2	4	6	-
Розділ 6. Загальна характеристика (класифікація) хвороб, що переважно передаються статевим шляхом. Сифіліс та його клінічні прояви.				
Тема 6. Клініко-серологічні особливості первинного періоду сифілісу. Імунітет. Реінфекція. Суперінфекція. Серодіагностика. Вторинний період сифілісу та його диференціювання. Третинний та вроджений сифіліс. Діагностика, клініка та принципи терапії.	2	4	8	-
Разом за розділом 6	2	4	8	-
Розділ 7. Гонорея та негонорейні уретрити. Дерматологічні аспекти ВІЛ-інфекції.				
Тема 7. Особливості ураження сечостатевого тракту гонококами, трихомонадами, хламідіями. Принципи терапії та профілактики. ВІЛ-СНІД в Україні. Основні варіанти їх клінічного перебігу. Базові організаційно-правові засади боротьби з її подальшим розповсюдженням. Принципи терапії та профілактики.	2	4	6	-
Разом за розділом 7	2	4	6	-
Розділ 8. Захист учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Практичні навички.				
Тема 8. Практичні навички з написання учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Захист історії хвороби. Практичні навички в дерматовенерології.	-	4	8	-
Разом за розділом 8	-	4	8	-
Усього годин 90/3,0 кредитів ECTS	10	30	50	
Підсумковий контроль з дисципліни - диф. залік				

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Введення в дерматологію. Історія дерматовенерології. Елементи шкірної висипки та методика огляду та обстеження пацієнтів з шкірною патологією. Псоріатична хвороба.	2

2.	Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії). Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз). Психодерматози як наслідок воєнної травми: клінічні прояви та підходи до лікування (трихотиломанія, алопеція ареата, екскоріаційне акне, стрес-індукована екзема).	2
3.	Алергодерматози. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок: загальна характеристика, класифікація, лабораторна діагностика. Бульозні дерматози (пухирчатка справжня, дерматоз Дюрінга, герпеси). Вірусні дерматози.	2
4.	Класифікація ВОЗ інфекційних хвороб, що передаються статевим шляхом. Загальна схема перебігу сифілісу та його лабораторна діагностика. Первинний та вторинний період сифілісу. Третинний та вроджений сифіліс. Принципи терапії та профілактики.	2
5.	СНІД епідеміологія, класифікація, прояви на шкірі та слизових, принципи лікування та профілактики. Базові організаційно-правові засади боротьби з її подальшим розповсюдженням.	2
Всього		10

4.2. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Анатомія, гістологія та фізіологія шкіри людини. Елементи шкірної висипки та методика огляду та обстеження пацієнтів з шкірною патологією. Псоріаз. Червоний плоский лишай. Діагностика, клінічний перебіг, диференційна діагностика, лікування.	4
2.	Піодермії. Паразитарні хвороби шкіри: короста, педикульоз, демодекоз. Принципи їх диференціювання, профілактики та лікування.	4
3.	Кератомікози та мікози стоп. Трихомікози: мікроспорія, трихофітія, фавус . Кандидози. Клінічні прояви, лабораторна діагностика, терапія та профілактика. Курація №1.	4
4.	Психодерматози. Диференціальна діагностика психодерматозів та соматичних захворювань шкіри у військовослужбовців та цивільного населення. Принципи лікування та профілактики.	2
5.	Алергодерматози. Клініка та лікування. Практичні навички з написання учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Бульозні дерматози. Вірусні дерматози. Курація № 2.	4
6.	Клініко-серологічні особливості первинного періоду сифілісу. Імунітет. Реінфекція. Суперінфекція. Серодіагностика. Вторинний період сифілісу та його диференціювання. Третинний та вроджений сифіліс. Діагностика, клініка та принципи терапії.	4

7.	Особливості ураження сечостатевого тракту гонококами, трихомонадами, хламідіями. Принципи терапії та профілактики. ВІЛ/СНІД в Україні. Основні варіанти їх клінічного перебігу. Дерматологічні аспекти цієї проблеми. Базові організаційно- правові засади боротьби з її подальшим розповсюдженням. Принципи терапії та профілактики.	4
8.	Практичні навички з написання учбової історії хвороби дерматологічного пацієнта. Захист історії хвороби. Практичні навички в дерматовенерології.	4
Всього		30

4.3. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Історія розвитку дерматології і венерології. Вітчизняні школи дерматологів.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Основні методи лікування, що застосовуються в дерматології. Лікарські форми для місцевого застосування, покази та протипокази до їх використання.	4	
3.	Алергодерматози (дерматити, токсикодермії, екзема, атопічний дерматит).	4	
4.	Піодермії (стафіло-, стрепто-, змішані). Принципи їх диференціювання, профілактика та лікування.	4	
5.	Паразитарні ураження шкіри. (короста, педикульоз, демодекоз). Принципи терапії і профілактики.	4	
6.	Основні прояви та особливості діагностики мікотичного ураження гладкої шкіри.	5	
7.	Бульозні дерматози: етіопатогенез, клінічні прояви та перебіг. Особливості діагностики та лікування.	3	
8.	Механізми розвитку психогенних шкірних захворювань в умовах воєнних дій.	2	
9.	Вірусні дерматози: від класичних до COVID-19. Принципи діагностики, лікування та профілактики.	4	
10.	Серологічні реакції в діагностиці сифілісу. Хибнопозитивні серологічні реакції. Помилки в діагностиці сифілісу.	4	
11.	Сучасні особливості гонококової інфекції. Принципи діагностики, терапії та профілактики.	4	
12.	Опортуністичні інфекції та шкірні стигми при СНІДі, їх клінічна характеристика.	4	

13.	Надання дерматовенерологічної допомоги на рівні первинної лікарської допомоги в умовах надзвичайних ситуацій.	4	
	Всього	50	

Індивідуальні завдання (історії хвороби, розбір і захист).

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях

1. Пацієнт 30 р., хворіє більше 10 років, захворювання загострюється в осінньо-зимовий період. Об'єктивно: на шкірі волосистої частини голови, розгинальних поверхнях кінцівок спостерігаються рожево-червоні негостро запальні вузлики, бляшки, покриті сухими сріблястими лусочками; суб'єктивно – незначна сверблячка. Для якого захворювання характерні дані ознаки?

А) Сухої себореї Б) Псоріазу В) Червоного вовчака Г) Червоного плоского лишая

2. До медсестри інфекційного відділення звернувся хворий зі скаргами на висипи на шкірі без суб'єктивних проявів. Об'єктивно: на ділянці бічних поверхонь тулуба велика кількість овальних жовто-рожевого кольору плям невеликих розмірів. У ділянці правої лопатки помітна велика рожева пляма з вираженим лущенням. Для якого захворювання характерні дані ознаки?

А) Висівкоподібного лишая Б) Рожевого лишая В) Обмеженої токсикодермії

Г) Екземи

3. У дерматологічному відділенні знаходиться хвора зі скаргами на сильний свербіж у ділянці правого передпліччя і кисті, які виникли відразу після того, як хвора використовувала порошок для прання "ЛОСК". Об'єктивно: шкіра кисті і передпліччя гіперемована, набрякла, папульозні і везикулярні висипи. Для якого ураження це характерно?

А) Токсикодермія Б) Псоріаз В) Алергічно-контактний дерматит Г) Нейродерміт

4. При проходженні профілактичного огляду у дерматовенеролога жінці встановлено діагноз: "Первинний серопозитивний сифіліс". Яку клінічну ознаку виявили при об'єктивному обстеженні?

А) Розеоли Б) Папули В) Сифілітичні гуми Г) Твердий шанкр

4.4. Забезпечення освітнього процесу

1. Мультимедійні проектори, комп'ютери, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.

2. Демонстраційні екрани, ноутбуки, файли у Power Point та Word з задачами «Крок-2» для практичних та підсумкових занять.

3. Екзаменаційні білети.

5. Підсумковий контроль

Перелік питань підсумкового контролю

Загальна частина:

1. Короткі історичні нариси історії розвитку дерматовенерології. Українська та світова школа дерматологів.
2. Анатомія та гістологія нормальної шкіри. Додатки шкіри: волосся, волосяні фолікули, нігті.
3. Функції шкіри: захисна, бар'єрна, терморегуляційна, секреторна, екскреторна, резорбційна, дихальна (респіраторна), чутлива, метаболічна та інші.
4. Гістоморфологічні зміни в шкірі: альтерація, ексудація, проліферативна дегенерація, акантом, акантоліз, дискератоз (гіпер-, пара кератоз), гранульоз.
5. Первинні та вторинні морфологічні елементи, їхня характеристика і приклади хвороб, де ці елементи зустрічаються.
6. Істинний і хибний поліморфізм висипань.
7. Методи обстеження дерматологічних хворих. Етапи діагностичного процесу.
8. Спеціальні дерматологічні методи обстеження хворих (пальпація, діаскопія, тест на ізоморфну реакцію шкіри, дерматографія, піломоторний рефлекс, шкірні алергічні тести).
9. Лабораторні методи діагностики (загальні та спеціальні).
10. Основні принципи лікування шкірних хвороб.
11. Основні методи місцевої терапії в дерматології. Лікування дерматозів у дорослих та дітей санаторно-курортними та фізіотерапевтичними методами. Загальні об'єктивні та суб'єктивні симптоми в діагностиці шкірних хвороб.
12. Шкірні захворювання як прояв патології цілісного організму.

Спеціальна частина:

Дерматологія

1. Псоріаз: етіологія, клініка, диференційна діагностика та лікування.
2. Червоний плоский лишай: етіологія, клініка, диференційна діагностика та лікування.
3. Паразитарні захворювання шкіри. Педикульоз: етіологія, клінічна картина і лікування.
Різновидності демодекозу, його диференційна діагностика, лікування. Клініка, діагностика, лікування та профілактика корости.
4. Екзема: класифікація, клінічний перебіг, диференційна діагностика та лікування екземи відповідно до стадій.
5. Простий контактний або артіфікаційний дерматит: класифікація, клініка та лікування.
6. Алергічні контактні дерматити, токсикодермія. Клінічна картина та лікування.
7. Атопічний дерматит: клінічна картина, диференційна діагностика та лікування.
8. Піодермії: класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування.
9. Грибкові захворювання шкіри. Керамікози: етіологія, клінічна картина, диференційна діагностика та лікування. Епідермофітія, як різновид дерматомікозів: етіологія, класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування. Руброфітія як різновид епідермофітії, класифікація та лікування. Трихофітія як різновид дерматомікозів: класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування. Клінічні форми фавусу, їх діагностика та лікування.

Кандидоз шкіри та слизових оболонок: клінічна картина та лікування.

10. Міхурчасті дерматози. Істинний міхурник (вulгарний міхурник): класифікація, клініка та лікування. Дерматоз Дюрінга (герпетиформний дерматит): клініка, диференційна діагностика та лікування.

11. Вірусні захворювання шкіри. Простий та оперізуєчий герпес: клініка, диференційна діагностика.

12. Багатоморфна ексудативна еритема (хвороба Гебра): клінічна картина і диференційна діагностика.

13. Хейліти: класифікація, клінічний перебіг, диференційна діагностика та лікування.

Венерологія

1. Збудник сифілісу. Його характеристика. Класифікація та загальний перебіг сифілісу.

2. Імунітет при сифілісі. Суперінфекція. Реінфекція.

3. Первинний період сифілісу, його клініка та діагностика.

4. Клінічна картина вторинного періоду сифілісу на шкірі та слизових оболонках.

5. Загальна характеристика третинного періоду сифілісу.

6. Сифіліс внутрішніх органів.

7. Ранній вроджений сифіліс. Пізній вроджений сифіліс.

8. Серологічні реакції та тести в діагностиці сифілісу.

9. Принципи та методи лікування сифілісу.

10. Критерії вилікованості та зняття хворих з диспансерного обліку.

11. Загальна класифікація гонореї. Класифікація. Клінічна картина та діагностика. Ускладнення гонорейних уретритів. Лікування гонореї. Критерії вилікованості.

12. Ураження сечостатевих органів при трихомоніазі. Клінічна картина, перебіг та ускладнення.

13. Негонорейні ураження сечостатевих органів.

14. СНІД. Етіологія. Клінічна картина. Прояви на шкірі та слизових оболонках. Профілактика. Опортуністичні інфекції при СНІДі та їх клінічна картина.

Перелік практичних навичок з дерматовенерології, якими повинен оволодіти студент в процесі вивчення дисципліни

1. Методика фізичного огляду хворого
2. Визначення лусочок, волосся, нігтів та пат.гриби.
3. Огляд хворого під лампою Вуда.
4. Проведення проби Бальцера.
5. Визначення псоріатичних феноменів.
6. Методика застосування місцевих лікувальних засобів: примочок, паст, мазей та ін..
7. Методика УФ-опромінення шкіри при псоріазі та інших дерматозах.
8. Методика визначення блідої трепонеми та гонокока. Методика постановки проби Ядассона.
9. Методика визначення симптому Нікольського.
10. Методика визначення симптому Послелова.
11. Написання історії хвороби стаціонарного хворого.
12. Випишування основних дерматологічних рецептів.

«0» варіант залікового білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти – магістр
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – Дерматологія, венерологія

Варіант № 0

1. Вірусні захворювання шкіри. Простий та оперізуючий герпеси: клініка, диференційна діагностика. – **максимальна кількість балів – 20.**
2. Анатомія та гістологія нормальної шкіри. Додатки шкіри: волосся, волосяні фолікули, нігті. – **максимальна кількість балів – 20.**
3. Негонорейні ураження сечостатевої системи. – **максимальна кількість балів – 20.**
4. Написання історії хвороби стаціонарного хворого. – **максимальна кількість балів – 20.**

Затверджено на засіданні кафедри терапевтичних дисциплін», протокол №
_____ від «__» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Зак М.Ю.

Екзаменатор

доцент б.в.з. Чернишов О.В.

Приклад підсумкової контрольної роботи

Вирішення задач Крок-2

1. Хворий 62-х років скаржиться на висип в ділянці лівої гомілки. Хворіє більше 2-х місяців. Лікувався самостійно, застосовуючи різні мазі та компреси, без покращення. Об'єктивно: на передній поверхні лівої гомілки вогнище хронічного запального характеру з чіткими краями. Поверхня нерівна, сосочкоподібні розростання. При натисканні виділяються краплі гною. Хворий відчуває незначний біль. RW, RIT, RIF, реакція Манту - негативні. Яка найбільш імовірна патологія у даного хворого?
А Піодермія В Туберкульозний вовчак С Бородавчастий туберкульоз D Третинний сифіліс E Лейшманіоз
2. Мати привела на прийом до лікаря хлопчика 5-ти років зі скаргою на висип на обличчі, що з'явився 5 днів тому назад. Об'єктивно: на обличчі помітні декілька пухирів розмірами 0,5-1,5 см в діаметрі, з тонкими в'ялими кришками, виповнені серозним каламутним ексудатом і розташовані на гіперемованій, набряклій основі. Поряд з цими вогнищами ураження спостерігаються ерозії з виділенням серозногнійної рідини та товсті медово-жовті кірки. Поставте клінічний діагноз:
А Вульгарне імпетиго В Дитяча екзема С Простий пухирцевий лишай D Контактний дерматит E Кандидоз
3. У пацієнта 2-х місяців у паховостегнових складках спостерігаються чітко окреслені гострозапальні вогнища у вигляді плям, дещо припіднятих над довколишніми

ділянками через набряк шкіри. Висипання з'явилися протягом тижня.
Везикуляція та поприлість не спостерігались. Яким буде попередній діагноз?
А Пелюшковий дерматит В Дитяча екзема С Мікоз гладенької шкіри D Псоріаз Е
Ускладнений перебіг корости

4. Хвора 21-го року звернулася до жіночої консультації зі скаргами на значне нездужання, сильний біль у ділянці вульви, подразнення, свербіння, прискорене сечовипускання. З анамнезу з'ясовано, що жінка 10 днів тому мала позашлюбний статевий контакт. Під час огляду зовнішніх статевих органів виявлено: на гіперемованій, набряклій слизовій оболонці великих статевих губ розташовані численні пухирці 2-3 мм в діаметрі. Після проведення додаткових методів діагностики виявлено вірус простого герпесу. Який препарат використовується для лікування даного захворювання?
А Ацикловір В Тетрациклін С Сульфадимізин D Метронідазол Е Прогестерон
5. Дівчина 22-х років впродовж 2-х діб скаржиться на висипку в ділянці обличчя з свербіжем. Захворювання пов'язує із застосуванням косметичного крему. Об'єктивно: виражене почервоніння та набряк шкіри в ділянці щік, підборіддя, лоба; наявність дрібної папуло-везикульозної висипки. Який найбільш імовірний діагноз?
А Алергічний дерматит В Простий дерматит С Екзема D Бешиха Е Нейродерміт

І так 40 задач з наступним розбором типових помилок.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.
- Написання огляду наукової літератури (рефератів), написання історії хвороби виконання індивідуальних завдань, їх захист.

Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **80-90 хвилин**.

Впродовж **65-80 хвилин** студенти самостійно на моделях опрацьовують практичні навички. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення.

Контроль кінцевого рівня знань студентів – **25-40 хвилин**.

Проводиться у вигляді індивідуального усного та письмового опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми і пропонує список літератури для самостійного опрацювання.

Поточний контроль Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-

діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за розділом шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення всіх тем блоку на останньому контрольному занятті семестру.

З метою встановлення результатів навчання з дисципліни проводиться підсумковий контроль у вигляді **диференційного заліку**. До заліку допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою лекції, аудиторні навчальні заняття, виконали в повному обсязі самостійну роботу й у процесі навчання набрали кількість балів, не менше, ніж мінімальну – **70 балів**.

Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів, які студент може отримати за поточну навчальну діяльність складає 120, з них 10 балів за історію хвороби та 110 за поточну роботу. Відповідно, максимальна кількість балів за кожну тему становить: $110 \text{ балів} : 8 \text{ тем} = \mathbf{13.75 \text{ балів}}$. Мінімальна кількість балів – $70 \text{ балів} : 8 \text{ тем} = \mathbf{8.75 \text{ балів}}$. Оцінка нижче 8 балів означає «незадовільно», тема не зарахована і підлягає відпрацюванню в установленому порядку.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

Готовність студента до заняття (початковий етап) перевіряється на основі відповіді на 10 тестових завдань. На першому практичному занятті ці питання включені до заключного контролю. За вірну відповідь на 9-10 тестів студент отримує 5 балів; за 8-7 правильних відповідей – 3 бали, на 6 – 2 бали, 5-0 тестів - 0 балів. Основний етап практичного заняття передбачає відпрацювання практичних навичок. Опитування оцінюється: 7 балів. Для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційну задачу. Якщо вірно вирішена задача – студент отримує 5 балів. Вирішена з недоліками - 3 бали. Не вирішена - 0 балів. Отримані протягом заняття бали складаються (бали, отримані за тести + бали, отримані за опитування + бали, отримані за задачі).

На диф. заліку студент може максимально отримати **80 балів**. Залік вважається складеним, якщо студент отримав не менше **50 балів**. Розподіл балів на заліку – див. вище приклад залікового білету.

Оцінка успішності студента

№	Блок (поточна навчальна діяльність)	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
1.	Тема 1	8	14
2.	Тема 2	8	14
3.	Тема 3	8	14
4.	Тема 4	8	14
5.	Тема 5	8	14
6.	Тема 6	8	14
7.	Тема 7	8	14
8.	Тема 8	8	14
9.	Історія хвороби	6	10
	Разом розділи	70	120
	Диференціальний залік	50	80
	РАЗОМ сума балів	120	200

Критерії оцінювання знань

Оцінкою 13-14 балів за тему та 71-80 балів на заліку (А за шкалою ECTS та 5 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання всіх теоретичних положень і вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей.

Оцінкою 10-12 балів за тему та 61-70 балів на заліку (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, якщо вона показує знання всіх теоретичних положень, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності.

Оцінкою 7-9 балів за тему та 50-60 балів на заліку (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці.

6. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні

1. Святенко Т. В., Макуріна І. В., Свистунов І. В. / Атлас Дерматовенерологія військового часу – Нова книга – 2023, - 176 с.
2. Фітцпатрик Т. Дерматологія // Атлас-довідник. Пер. з англ.; Укрмедкнига, 2018. – С. 898.
3. Галинкіна С. Хвороби шкіри, що передаються статевим шляхом; Укрмедкнига, 2020, - 424 с.
4. Святенко Т.В., Свистунов І.В. Atlas in Ukrainian and English languages. Dermatology, Venereology – Нова книга. – 2020. – 424 с.
5. Степаненко В.І. Дерматологія, венерологія / В.І.Степаненко, М.М.Шупенько, О.О.Сизон та ін. :підруч. підзаг. ред. д-ра мед.наук, проф. В.І Степаненка для студ. вищих мед. нач. закладів IV рівня акред. – К.: КИМ. – 2012. – 848 с.
6. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТЗОВ «ДрукЗахід», 2017. – 548с.
7. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія в питаннях та відповідях / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТЗОВ «ДрукЗахід», 2017. – 180с.

7.2 Допоміжні

1. Дерматологія і венерологія: підручник / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. — 2-е видання, стереотипне, - Київ «Медицина», 2020. – 336 с.
2. Практикум з дерматології і венерології: навчальний посібник / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. — 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2021, - 360 с.
Дюдюна А.Д. та співавт. Інфекції, що передаються статевим шляхом (навчальний посібник).- Київ: Поліграф плюс, 2012, – 133 с.
3. Дюдюна А. Д. Дерматологія. Венерологія. Косметологія. [Текст]: навч. посіб. / А. Д. Дюдюна, С. В. Захарова, О. І. Макаруча, В. К. Захарова. – Д.: Федоренко, 2012. – 97 с.
4. Калюжна Л.Д. Дитяча дерматовенерологія. – Підручник для студентів вищих навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-дерматовенерологів. —Київ: “Грамота”, 2014. -304 с.
5. Савчак В.І., Галнікіна С.О. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом. – Тернопіль, «Укрмедкнига», 2001, – 507 с.
6. Arturo P. Saavedra, Ellen K. Roh, Anar Mikailov, Fitzpatrick's color atlas and synopsis

of clinical dermatology, [McGrawHill](#), 2023, - 992с.

7. Richard Ashton, Barbara Leppard, Differential Diagnosis and Treatment in Dermatology – CRC press, 2021, - 280с.

7.3 Інформаційні ресурси

- www.medlit.pp.ua
- pubmed.ncbi.nlm.nih.gov
- www.intranet.tdmu.edu.ua
- www.umsa.edu.ua
- www.compedium.com.ua
- www.ukrmed.org.ua
- [www.derma - don.org.ua](http://www.derma-don.org.ua)